

G oznacza grupę.

Teoria: Działanie grupy G na zbiorze X (lewo- i prawostronne). Działanie lewostronne jako homomorfizm $\varphi : G \rightarrow \text{Sym}(X)$. Działanie wierne, tranzytywne. Stabilizator G_x , orbita $O(x) = Gx$. Sprzężenie w grupie, automorfizmy wewnętrzne, $C(X)$, $Z(X)$, $\text{Inn}(G)$ (patrz zad. 1). Lemat Burnside'a. Grupy permutacji.

1. Załóżmy, że $X \subseteq G$. Przez centralizator zbioru X w grupie G rozumiemy $C(X) = \{g \in G : (\forall x \in X)gx = xg\}$. Gdy $X = G$, $C(X)$ zaposukemy też jako $Z(G)$, tzw. centrum grupy G . Udowodnić, że:
  - (a)– $C(X) < G$,
  - (b)– $Z(G)$ jest grupą abelową.
  - (c) $Z(G) \triangleleft G$ oraz dla $g \in G$, $|g^G| = [G : C(g)]$.
  - (d) $G/Z(G) \cong \text{Inn}(G)$
  - (e) $\text{Inn}(G) \triangleleft \text{Aut}(G)$. (wsk: w miarę możności unikać rachunków)
2. Ile różnych naszyjników można utworzyć z:
  - (a)– 3 czarnych i 3 białych koralików?
  - (b) 4 czarnych, 3 białych i 1 czerwonego koralika?
3. Niech $\sigma \in S_n$ będzie iloczynem cykli rozłącznych $\alpha_1, \dots, \alpha_k$ takich, że α_i jest długości l_i . Udowodnić, że $\text{ord}(\sigma) = \text{NWW}(l_1, \dots, l_k)$
  - (a) w przypadku, gdy $k = 2$,
  - (b)– ogólnie.
4. Udowodnić, że permutacje $\sigma, \tau \in S_n$ są sprzężone w grupie $S_n \iff$ ich rozkłady na iloczyny cykli rozłącznych są podobne, tzn. dla każdego k w rozkładach σ i τ jest tyle samo cykli długości k .
5. Gdy grupa G działa na zbiorze X , mówimy, że X jest G -zbiorem. Załóżmy, że X, Y są G -zbiórami. Bijekcję $f : X \rightarrow Y$ nazywamy izomorfizmem G -zbiórów X, Y , gdy dla każdego $g \in G$ poniższy diagram jest przemienny:

$$\begin{array}{ccc} X & \xrightarrow{f} & Y \\ \downarrow g \cdot & & \downarrow g \cdot \\ X & \xrightarrow{f} & Y \end{array}$$

tzn. $f(g \cdot x) = g \cdot f(x)$ dla wszystkich $x \in X$ i $g \in G$. W tym przypadku mówimy też, że G -zbiory X i Y są izomorficzne lub też, że działania G na X i Y są izomorficzne.

- (a) Załóżmy, że G działa tranzytywnie na zbiorze X oraz $a \in X$. Udowodnić, że działanie G na X jest izomorficzne z działaniem G na zbiorze G/G_a przez lewe przesunięcie.
- (b)– Załóżmy, że G działa na zbiorach rozłącznych X i Y . Określamy wtedy

działanie G na zbiorze $Z = X \cup Y$ wzorem $g \cdot z = g \cdot_1 z$, gdy $z \in X$, oraz $g \cdot z = g \cdot_2 z$, gdy $z \in Y$. Tu $\cdot_1, \cdot_2$ oznaczają działania G na X i Y odpowiednio. Sprawdzić poprawność tej definicji, opisać orbity działania G na Z w terminach orbit działania G na X i na Y .

6. Czy istnieje działanie grupy $G = (\mathbb{Z}_{10}, +_{10})$ na zbiorze 10-elementowym X o n orbitach, gdzie:
 (a) $n=1$, (b) $n = 2$, (c) $n = 3$, (d) $n = 4$?
7. (a)– W grupie S_7 wyznaczyć rzędy elementów i ich klasy sprzężenia.
 (b) Wyznaczyć klasy sprzężenia w grupie D_6